

מרתון סרטים
המסתים בארחת-בוקר

בזמן האחרון זכה הסרט הקצר לתנועת התי עוררות מואצת. הנה, רק קד לו קידה סינמטק ירושלים במרתון של אחרי-הצהריים, שעלה באחוזי הצפייה שלו על כל המצופה, ופסטיבל חיפה מתכוון גם הוא לרטרופקטיבה של הקצרים הישראליים, אחרי שכבר עשה זאת בשנה שעברה. השנה גם יהיה חידוש מרני: אחרי טקס חלוקת הפרסים, עם כל הממונים ועם כל המכר בדים, יזמנו כל המתעניינים בתחום זה לצפות בסרטים קצרים לכל אורך הלילה, כשבבוקר, עם זריחת החמה, תוגש להם ארוחת-בוקר. בוקר חדש כמסורת חדשה ועם טעם תרבותי כפה. יפה.

הרעיון כולו מתבשל אצל עדי סמל, מנהל האירועים של מוסיאון תל-אביב, כבר מזמן. למעשה, חוץ מהיוזמה לנצל את השעות הנסבלות ביותר של הלילה היסדיתוכני, שהוא למעשה שעת היממה הנוחה ביותר לפעילות בקיץ הישראלי, יש מאחורי הרברים גם מסר: הסרט הקצר אינו סתם סרט שנגמר מוקדם, משום שחומר הגלם אול או שלא היה כסף להשלימו. זו צורה אמנותית מסוימת ומוגדרת לעצמה, נסיון לבטא בדרך קולנועית תמציתית סיפור או רעיון.

אך אין גם לשכוח: רוב היוצרים הישראליים, שהיו בעבר אורחים בתחרויות כאלה, עשו בינתיים סרטים באורך מלא. וטוב שכך. גדל דור חדש, המתרגל שפה ותבניות קולנועיות חדשניות, בכוונה לפרוץ סוויטוף את החומה הסוגרת בישראל את ימוסיקה והתיאטרון מזה ואת הקול-

קומוזיץ
סיציליאני

מרגריטה לוזאנו: היו גם גאריבלדי רעים

המיפלציות של אביו הפושע. הסיפור השני מדגים כיצד גוברת החמלה בליבו של גבר על יצר-המין שלו. בסיפור השלישי לומד גביר קמצן כי לא הכסף יענה את הכל. בסיפור האחרון, האפילו, מסביר פיראנדלו את חוכמת-החיים שניסתה אמו להנחיל לו - לנסות לראות את העולם בעיני הזולת.

כדאי ללכת לסרט כפי שהולכים לחגיגה.

קאוס (גורדון, תל-אביב, איטליה): מי שמוכן לחוויה אמיתית בסינמון הישן של סיפורי-השבט מסביב למדורה, אומרים האחים טאוויאני, יתיישב ויבוא. אחרי שסיפרו על האדמה של סרדיניה, בפאדורה פאדורנה, על האדמה של טוסקאנה בהאחו - מספרים הפעם שני האחים על אדמת סיציליה חרוכת השמש, שאנשיה הטובים והעקשנים, העניים והאצילים, מהווים את המירקם האמנותי של היצירה הנפלאה הזאת.

האחים הלכו ונטלו את סיפורי הסיציליים של לואיג'י פיראנדלו, המגלה כלפי דלת העם אורד-רוח, חסד וחיבה, שלא כלעג שהוא שופך על הבורגנות הבינונית ביצירותיו המאוחרות יותר, והוסיפו אהבה מנה אחת אפיים. האהבה לגזע האנושי, לחולשותיו, לפרורטיות שלו, לחסדיו ולרחמיו, למיפלציות ואכזריותו. השפה הקולנועית, המורכבת מתמונות מהממות, בשילוב מוסיקה מרתקת, המציינת את הטאוויאנים כסמל מיקצועי, והדראמות הקטנות, ארבע האפיזודות (מתוך חמש במקור, באישור המחברים) - מתגבשות למיני-אופרות. כל אחת פנינה לעצמה.

בסיפור הראשון זוכרים הטאוויאנים באירוניה את איחוד איטליה, כאשר היו גם תמימים שסבלו מכך, ביניהם האשה שאחד הפושעים ששיחרר גאריבלדי מן הכלא הוליד לה בן, שאינה מסוגלת לראות את פניו, כי הוא מזכיר לה את

נוע מזה, כוונה טובה, לכל הריעות.

לבר מסרטים ישראלים קצרים ישובצו במיב-חר גם כמה פנינים שכבר התפרסמו: שארייד - שקיבל פרס ראשון בטורונטו; פלאמנקו בחמש ורבע, הסרט הקצר שזכה באוסקר (84); הסרט הצרפתי ליל-מנוחה לבילי בראקו, הסרט התי-עורי שנעשה על ג'ון קאסאבטס והוקרן בפסטיבל הקולנוע הירושלמי, ומארלנה של מאכסמיל-

יאן של, שיסיים את הלילה התל-אביבי.

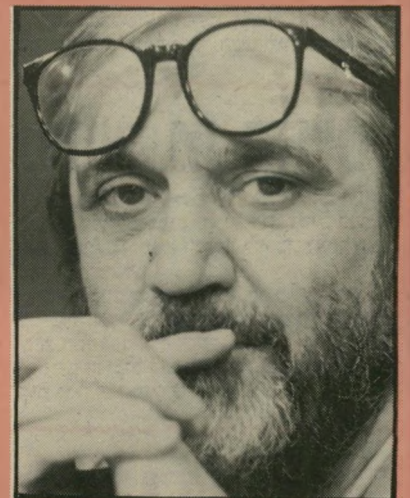
בין הסרטים הישראליים הלא חדשים בחר עדי סמל בכמה סרטים שהפכו לקלאסיקה: סמר של יגאל פארי, רנסאנס של ליהי פקר, המכונה אוטיסט של ישי גבריאל ומיסטר קאירו, סרט שכבר אין צורך להציגו, של בית-צבי. בין יכול השנה יוצג גם חביב הקהל במרתון שנערך בירושלים, עד כלות, סרטו של אבי המי.

אפשר להזמין לאירוע גם אותם נספח-תרבות שרצו לעזור והציעו לעדי סמל סרטים קצרים על נושאי השקיה בארצות מתפתחות או על שבטים ההולכים ונעלמים בנופים פראיים. בקיצור, סיר-טיסוכנות.

לא, לא רבותיי, הסרט הקצר אינו סתם תשדיר-שרות, למרות שאפשר להשתמש בו גם לצורך זה. אבל בשביל זה כבר באמת צריך מעוף.

איש
המריבה

מורים פיאלה הוא שמורת-טבע בקולנוע הצרפתי. איש הבחור להיות זאב בודד ואף מתהדר בכך. מתחילת הקאריירה שלו ררך על יבלות מימין ומשמאל, כל מי שמפיע בסרטי מספר אחר-כך סיפורי-זוועה על החוויה. ועם זאת, הוא אחד היוצרים המקוריים המועטים שנותרו היום בקולנוע הצרפתי. סירטו לחיי אהבותינו זכה בפרסים רבים, למרות שהוא שונה בתכלית בצורתו מסרט מיסחרי רגיל, מציג מצבים בחייה

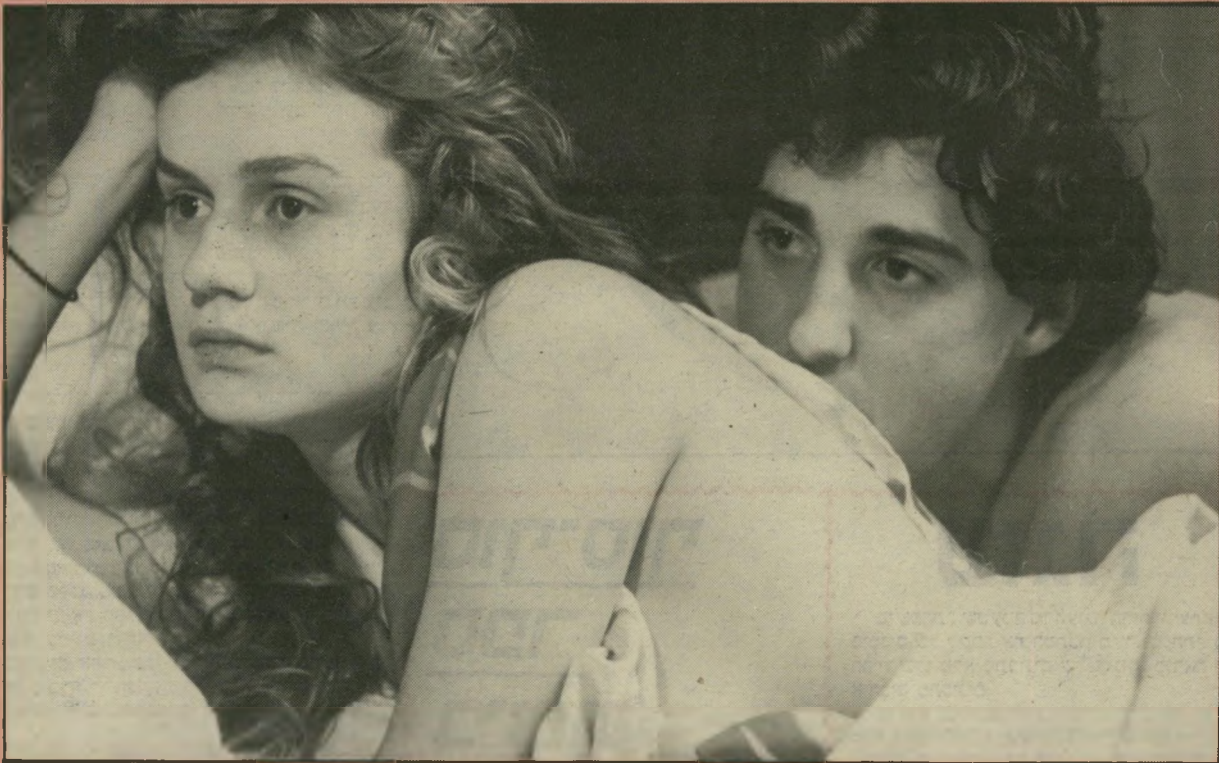

בימאי פיאלה
יבלות מימין ומשמאל

של מישפחה יותר משהוא מספר סיפור, והשחקן המפורסם ביותר בתוך הסרט, לפני שיצא לאקר רנים, היה פיאלה בעצמו. מאז הבכורה, הפכה תגליתו הצעירה, סאנדרין בונר, לאחת התיקיות של הקולנוע הצרפתי.

כמה פנינים של פיאלה על הקולנוע, בעיניו, יבחיירו במקצת מי האיש.

● על כתיבת תסריטים: אני שואג לכ-תוב. אני איש-קולנוע ולא סופר, ואני מקווה שלא

סאנדרין בונר בבת מתבגרת בסירטו החדש של פיאלה, לחיי אהבותינו
סיפורי-זוועה על החוויה

המכוער ליפה ושל הבנלי למיוחד במינו. פליני פוחד מן המציאות, משום שאינו מעז להתייצב בפניה, מבחינה אמנותית זה חוסר-אונים המוני."

● על הקולנוע הצרפתי: הוא נורף ריח של בינוניות. לפני המילחמה היה בו קסם מסויים, היו בו כמה בימאים גדולים, כמו רנאר, היתה בו התבוננות כנה בתקופה. אחרי המשבר של השנים שאחרי המילחמה באה תקופה של בינוניות הוגנת, תקופתם של אורנש, בוסט ואוסן-לארא. בעיקבותיהם הגיעה האפסיות עצמה, הגל החדש. וכל אחד מהם הוכיח עד כמה הוא משועבד לכל מה שהוא הוקיע ככיכול, מן הפה ולחוף. גודאר אינו אלא כישרון מזויף שהתמוטט. הרבה טכסי-סים, אבק-שריפה לאחז את העיניים וקולאז'ים."

● על פוליטיקה וקולנוע: אני איש ימין ומסרב לעסוק בסרטיי בפוליטיקה. אם זה מתגנב פנימה, לעיתים, אני מצטער. איך אני יכול להיות איש השמאל, כאשר התנאים מאלצים אותי להיות מפיק של עצמי, וכאשר אני רואה את הצוותות שבאים לעבוד עימי - כך הם אומרים - וכל עיסוקם הוא כיצד להתחיל את העבודה מאחר ואין להרבות בשעות נוספות?"

● על אמת ושקר בקולנוע: קולנוע אמיתי הוא זה שמצליח לגנוב כמה שניות של אמת מן החיים, ולהנציח אותן לעולמי-עדי. לומי-אר עשה זאת בסרטים הראשונים שלו, כשצילם ארוחה של תינוק או פועלים יוצאים מבית חרושת. קולנוע כזה מצליח להערים על המוות בעצמו. הקולנוע של פליני הוא קולנוע שיקרי, כי הוא מסתתר מאחורי קישוט מלאכותי של

אצטרך להיות כזה. (מאז שנאמרו הדברים הוא שינה את דעתו). התסריטים שלי קצרים, כמה שורות מקוטעות הנרשמות במהירות על רף-נייד בשעת-התלהבות. הדבר הראשון שצריך לעשות על בימת-הצילומים הוא לשכוח את התסריט. כאשר אני נוהג כך ואני נצמד אליו, אני תמיד נכשל. אולי משום שלא למדתי אף פעם קולנוע.

בראשית דרכי הייתי צייר. ● על אסתטיקה: אני מעדיף להגדיר עצמי כצייר ריאליסטי. אני אוהב את איכות הצי-לומים בכמה מן הסרטים שלי, דווקא משום שהם מכוערים, כמו המציאות. כדי שסצינה קולנועית תצליח, צריך לחוש אותה בעצמות, ואז, כאשר הרגשה זו עוברת אל כל מי שנמצא על בימת-הצילומים, יש צלצל מהר - לא חשונה התאורה, הרכב הצבעים, מכנה התמונה."